

Nga: Rrjeti Ballkanik për Gazetari Hulumtuese (BIRN Kosova)

Për: Kryetarin e Komunës së Pejës, z. Gazmend Muhaxheri

Rrjeti Ballkanik për Gazetari Hulumtuese (BIRN Kosova) në kuadër të bashkëpunimit me Ambasadën Britanike është duke punuar në inkurajimin e institucioneve publike për të rritur nivelin e zbatimit të rekomandimeve të Auditorit të Përgjithshëm.

Në fund të vitit të kaluar, BIRN Kosova e ka prodhuar një analizë të raporteve të auditimit të Komunës së Pejës për katër vjet. Përveç analizave janë mbajtur edhe disa debate nëpër komuna, ku ka marrë pjesë edhe Zyra Kombëtare e Auditimit, të cilët kanë ofruar asistencë në hartim të planeve për zbatimin të rekomandimeve, të cilën ndihmë ju inkurajojmë që ta shfrytëzoni.

Në këtë shkresë janë pasqyruar rekomandimet e përsëritura nëpër vite dhe çalimet në fusha specifike. Të bashkangjitura i keni edhe rekomandimet e dhëna nga Zyra Kombëtare e Auditimit për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2017 dhe 2016.

Duke marrë parasysh se punët në zbatimin e rekomandimeve janë në përfundim, kjo letër është sinjalizim shtesë për rëndësinë e zbatimit të plotë të rekomandimeve apo fillimin e zbatimit të rekomandimeve që marrin më shumë se 1 vit për t'u zbatuar.

Më poshtë gjeni vetëm disa prej shumë rekomandimeve që keni marrë nga Auditori.

- *Kryetari duhet t'i forcojë kontrollet e burimeve njerëzore dhe të sigurojë se me rastin e rekrutimit të pranohen vetëm kandidatët që plotësojnë të gjitha kriteret e përcaktuara. Kompletimi i dosjeve të punëtorëve, si dhe të ndërpritet praktika e lidhjes së kontratave pa procedura të rekrutimit dhe kohëzgjatja e këtyre marrëveshjeve të bëhet në përputhje me legjislacionin përkatës.*
- *Auditori i ka dhënë disa rekomandime ndër vite për përmirësim të procesit të prokurimit dhe menaxhimit të kontratës: Kryetari duhet t'i forcojë kontrollet e brendshme, të cilat sigurojnë se paramasa dhe paralogaria përgatiten nga njësi kërkuuese; formimi i komisioneve vlerësuese të bëhet siç parashihet me ligjin në fuqi.*
- *Kryetari duhet të sigurojë se të gjitha pagesat realizohen brenda 30 ditëve pas pranimit të faturës; të evitohen rastet e ekzekutimit të pagesave përmes gjykatave/përmbartuesve.*
- *Kryetari të sigurojë funksionimin e plotë të Komitetit të Auditimit dhe NJAB për të arritur përfitimin maksimal nga shërbimet e auditimit të brendshëm.*

Ne do të vijmë në një vizitë në institucionin tuaj për të biseduar për telashet që i keni në zbatim të rekomandimeve si dhe për të parë secilin rekomandim se në cilën fazë është aktualisht: është realizuar plotësisht, është në proces të zbatimit apo nuk është zbatuar fare.

ANEKS

Rekomandimet e Auditorit për Komunën e Pejës, që janë pjesë e raportit të Auditimit të Pasqyrave Financiare për vitin e përfunduar me datën 31 dhjetor 2017.

Nr.	Rekomandimet e Auditorit në raportin e Auditimit për PVF - 31.12.2017	Plotësisht	Në proces	Të pa-adresuara
1	Kryetari duhet të siguroj se verifikimi i pronave të paluajtshme për tatimit në pronë duhet të bëhet sipas rregullave, në mënyrë që të integrohen të gjitha ndryshimet eventuale në bazën e të dhënave për pronat ekzistuese me qëllim të përcaktimit të taksave sipas barrës reale për të gjitha objektet në territorin e komunës.			
2	Kryetari i komunës duhet të siguroj se janë ndërmarr veprimet e nevojshme për kalkulimin e drejtë të ngarkesave tatimore ndaj taksapaguesit duke aplikuar kriterin e cilësisë së objekteve në përputhjeje me koeficienteve e përcaktuar nga ligjvënësi.			
3	Kryetari duhet të analizoj arsyet për menaxhimin jo të duhur të pronës komunale dhe siguroj se dhënia në shfrytëzim e pronës së paluajtshme komunale të bëhet vetëm atëherë kur janë plotësuar kërkesat ligjore komfor rregullave.			
4	Kryetari duhet t'i forcojë kontrollet e burimeve njerëzore dhe të sigurojë se me rastin e rekrutimit të stafit të arsimit do të respektohen kriteret e konkursit publik dhe do të pranohen vetëm kandidatët që plotësojnë të gjitha kriteret e përcaktuara.			
5	Kryetari i duhet të sigurojë se të gjitha dosjet e të punësuarve do të kompletohen me dokumentacionin e nevojshëm me qëllim të menaxhimit të stafit dhe matjes së performancës, arritjes së objektivave e cila duhet të rregullohet edhe me një politik specifike të brendshëm për këtë çështje.			
6	Kryetari duhet të sigurojë se janë marrë masa për të ndërprerë praktikën e lidhjes së kontratave pa procedura të rekrutimit dhe kohëzgjatja e këtyre marrëveshjeve të bëhet në përputhje me legjislacionin përkatës. Në rast se ka nevojë për të punësuar shtesë në komunë (pozita të rregullta) të sigurojnë se në buxhetin e viteve në vijim në kategorinë paga dhe mëditje përfshihen pagat e të gjithë të punësuarve të nevojshëm, si dhe të gjitha pagesat për pagat e tyre të kalojnë përmes sistemit të pagave.			

7	Kryetari duhet të forcojë kontrollet e brendshme të cilat sigurojnë se paramasa dhe paralogaria përgatiten nga njësi kërkuese në mënyrë që furnizimet të jenë në përputhje me nevojat reale të institucionit, dhe se përlogaritja e vlerës së kontratës do të bëhet në pajtim me kërkesat e LPP-së.			
8	Kryetari duhet të sigurojë se me rastin e formimit të komisioneve të ndryshme do të respektohen parimet për ndarjen e detyrave siç parashihet me ligjin në fuqi.			
9	Kryetari duhet të sigurojë që në raste të tilla të specifikohet qartë lloji i drurit me të cilin do të furnizohet komuna në përputhje me nevojat reale.			
10	Kryetari duhet të sigurojë se me rastin e udhëtimeve paraprakisht do të aprovohet lista e pjesëmarrësve për të siguruar që shpenzimet do të bazohen në dëshmi adekuate dhe të mjaftueshme.			
11	Kryetari të sigurohet se janë duke u zbatuar kërkesat ligjore të prokurimit tërësisht dhe nuk do të praktikohet në asnjë rast të vetëm vazhdimi i kontratave publike kornizë, kërkesë e LPP-së.			
12	Kryetari duhet të sigurojë se në pranimin e furnizimeve përfshihet edhe stafi i institucioneve relevante për të siguruar dëshmi dhe informata mbi sasinë e furnizimeve të kryera.			
13	Kryetari duhet të sigurojë se përfituesit e subvencioneve raportojnë për mënyrën e shfrytëzimit të mjeteve, dhe në rastet kur mjetet nuk shfrytëzohen për qëllimin e dhënë të ndërmerren masa ligjore ndaj përfituesve të subvencioneve.			
14	Kryetari duhet të sigurojë se është bërë një analizë e detajuar për shkaqet e ekzekutimit të një numri mjaft të madhe të pagesave me vendime gjyqësore dhe të ndërmarrë veprimet e nevojshme për adresimin e tyre me qëllim eliminimin e pagesave shtesë për vendime gjyqësore.			
15	Kryetari duhet të sigurojë që po shqyrtohen në mënyrë aktive të gjitha opsionet e mundshme, duke vendosur politika me qëllim të rritjes së efikasitetit në mbledhjen e të arkëtueshmeve. Po ashtu duhet shqyrtuar të gjitha masat në pajtim me ligjin, ndaj operatorëve të cilët nuk i përmbushin obligimet kontraktuale.			
16	Kryetari duhet të sigurojë se të gjitha pagesat realizohen brenda 30 ditëve pas pranimit të faturës. Me tutje të krijojë një sistem efektiv në të cilin të gjitha faturat e papaguara			

	raportohen në mënyrë të saktë dhe të plotë në baza mujore në MF, si dhe në fund të çdo viti shpalosen saktë në PFV.			
17	Kryetari duhet të sigurojë që zbatimi i planit të veprimit, monitorohet në vazhdimësi dhe raportohet në baza të rregullta mujore apo tre mujore në lidhje me progresin e arritur në këtë drejtim. Rekomandimet të cilat nuk zbatohen sipas afateve, të rishikohen në një afat të shkurtër nga kryetari, si dhe të ndërmerren veprime pro-aktive ndaj barrierave të paraqitura gjatë zbatimit.			
18	Kryetari duhet të sigurojë një funksionim efektiv dhe të plotë të Komitetit të Auditimit për të arritur përfitimin maksimal nga shërbimet e NJAB-së.			
19	Kryetari duhet të siguroj se është kryer një rishikim për të përcaktuar formën e raportimit financiar dhe operativ tek menaxhmenti i lartë. Gjithashtu, për të reduktuar ndikimin e rreziqeve në nivele të pranueshme, organizata duhet të monitorojë menaxhimin e rreziqeve dhe të ndërmerre veprimet e duhura për të vendosur nën kontroll kërcënimet e mundshme kundrejt objektivave.			

Nr.	Rekomandimet e dhëna në vitin 2016 (Të evidentuara në fund të raportit të auditimit për 2017)	Plotësisht	Në proces	Të pa-adresuara
1	Kryetari duhet të siguroj se do të zbatohet një proces i forcuar i llogaridhënies së stafit përgjegjës për zbatimin e rekomandimeve, sipas afateve kohore dhe prioritetëve të përcaktuara me planin e veprimit. Monitorimi i progresit të rekomandimeve duhet të bëhet në mënyrë sistematike, dhe aty ku ka nevojë, të propozohen masat adekuate.			
2	Kryetari duhet të siguroj se është rishikuar cilësia dhe plotësia e listës kontrolluese të vetëvlerësimit dhe është bërë adresimi i fushave me dobësi në mënyrë pro aktive. Duhet të aplikohet një mekanizëm për ta konfirmuar saktësinë e listës kontrolluese si dhe për të siguruar dokumentacionin mbështetës			
3	Kryetari duhet të siguroj se është kryer një rishikim për të përcaktuar formën e raportimit financiar dhe operativ tek menaxhmenti i lartë, nga i cili kërkohet që të mbështesë menaxhimin efektiv të veprimtarisë. Ecuritë buxhetore duhet të mbikëqyren vazhdimisht për të shmangur suficitet e fundvitit si dhe për të rritur nivelin e arkëtimeve			

4	Kryetari të siguroj funksionimin e plotë të Komitetit të Auditimit dhe NJAB për të arritur përfitimin maksimal nga shërbimet e auditimit të brendshëm.			
5	Kryetari duhet të siguroj që performanca buxhetore është monitoruar në mënyrë sistematike në baza mujore dhe që ky rishikim i identifikon dhe adreson barrierat për realizim të buxhetit në nivel të planifikuar, si dhe të zvogëlojë sa më shumë obligimet e bartura për pagesë në vitin tjetër			
6	Kryetari duhet të siguroj që gjatë planifikimit fillestar të buxhetit, të hyrat janë përfshirë sipas të gjitha llojeve dhe shumave të përafërta që priten të inkasohen, si dhe të siguroj se do të bëhet verifikimi i 1/3 të pronave për tatimin në pronë.			
7	Kryetari të siguroj një menaxhim efektiv të kontratave të qiradhënies dhe të vendos mekanizma efikas për realizimin e të hyrave konform kushteve të kontraktuara, përkatësisht zbatimin e afateve për arkëtimin e mjeteve nga qiraja.			
8	Kryetari duhet të siguroj se me kontratë shpërblehen vetëm OE që plotësojnë kërkesat e parapara në dosje të tenderit, si dhe me rastin e ndarjes së detyrave të zyrtarëve për aktivitetet të caktuara, të jetë në pajtim me legjislacionin në fuqi, në mënyrë që të shmanget mundësia e konfliktit të interesit.			
9	Kryetari të siguroj se janë respektuar kërkesat ligjore në lidhje me pagesën e subvencioneve, dhe se janë ofruar dëshmi relevante që arsyetojnë qëllimin e subvencionit.			
10	Kryetari duhet të forcoj kontrollet dhe të sigurojë se departamenti i financave do t'i evidentoj, kontrolloj, raportojë dhe paguaj të gjitha obligimet brenda afateve të përcaktuara ligjore.			